



Zn. SPR-0596/11-14

ROZHODNUTÍ

Předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů, jako odvolací orgán věcně, místně a funkčně příslušný podle § 2, § 29 a § 32 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 10 a § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, rozhodl podle ustanovení § 152 odst. 5 písm. b) správního řádu takto:

Rozklad proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů zn. SPR-0596/11-8, ze dne 10. května 2011, kterým byla účastníku řízení České republiky - Ministerstvu vnitra, se sídlem Nad Štolou 936/3,170 34 Praha 7, IČ:00007064, za spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb., kterého se dopustil tím, že v souvislosti se zpracováním osobních údajů v Národní databázi DNA porušil povinnost stanovenou v § 9 zákona č. 101/2000 Sb., tj. povinnost zpracovávat citlivé údaje subjektu údajů pouze na základě jeho výslovného souhlasu anebo pokud je naplněn nějaký z důvodů uvedených v § 9 písm. b) až i) zákona č. 101/2000 Sb., když zpracovával citlivé údaje (profil DNA) ... (vložen do Národní databáze DNA pod čj. ... a číslem ...), v Národní databázi DNA bez jeho výslovného souhlasu, a aniž by mu pro předmětné zpracování svědčil jiný z důvodů uznaných právními předpisy uvedených v § 9 písm. b) až i) zákona č.101/2000 Sb., v souladu s § 45 odst. 3 zákona č.101/2000 Sb. uložena pokuta ve výši 35.000 Kč a dále podle § 79 odst. 5 správního řádu uložena povinnost nahradit náklady řízení v paušální výši 1.000 Kč **se zamítá.**

Odůvodnění

Správní řízení pro podezření ze spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. v souvislosti se zpracováním osobních údajů v Národní databázi DNA (dále jen „ND DNA“) bylo zahájeno oznámením Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“), které bylo účastníku řízení, České republiky – Ministerstvu vnitra, se sídlem Nad Štolou 936/3,170 34 Praha 7, IČ:00007064 (dále jen „účastník řízení“), doručeno dne 8. března 2011 – v jeho rámci byl účastník řízení rovněž poučen o svých procesních právech.

Podkladem pro zahájení řízení byl podnět ... (dále jen „stěžovatel“), doručený Úřadu dne 24. září 2009 a doplněný ve dnech 11. srpna 2010, 8. listopadu 2010 a 10. prosince 2010.

Stěžovatel v podnětu uvedl, že dne 20. června 2007 došlo ve věznici Pardubice, kde byl ve výkonu trestu, k odběru biologických vzorků za účelem získání DNA. Dále doložil kopii rozhodnutí Policejního prezidia České republiky ze dne 26. března 2008, kterým nebylo

vyhověno jeho žádosti o likvidaci osobních údajů zpracovávaných v databázi DNA, a dále sdělení Policejního prezidia České republiky ze dne 19. ledna 2010, kterým bylo potvrzeno, že biologický vzorek byl stěžovateli odebrán ve věznici Pardubice, že je evidován pod č.j. ... a číslem ..., že byl jeho profil DNA vložen do ND DNA, a že se žádosti o likvidaci vzorku nevyhovuje. Dále stěžovatel doložil rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, č.j. ..., kterým byl uznán vinným trestným činem podvodu podle § 250 odst. 1, 4 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve formě účastenství, pomoci podle § 10 odst. 1 písm. c) trestního zákona.

Podáním ze dne 31. března 2011 (č.j. PPR-5499-3/ČJ-2011-99KU), doručeno Úřadu dne 1. dubna 2011, se účastník řízení k věci písemně vyjádřil.

V první řadě k procesní stránce věci uvedl, že správní řízení je dle jeho mínění vedeno se subjektem, který není s ohledem na § 45 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. pasivně legitimován – účastník není správcem ND DNA. V této souvislosti podotkl, že má za to, že není správcem ani zpracovatelem osobních údajů ve smyslu § 4 písm. j) a k) zákona č. 101/2000 Sb. Správcem je dle něj v tomto případě Policie České republiky, která naplňuje znaky uvedené v § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb. Účastníku řízení tudíž nelze přičítat jednání Policie České republiky, pokud jde o shromažďování údajů v rámci ND DNA. Znění § 45 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. je dle něj v tomto směru zcela jasné a neopouští žádný prostor pro rozšiřující výklad.

V části věnující se věcné stránce účastník řízení nejprve připojil popis jednání stěžovatele, za nějž byl odsouzen. Zvláště poznamenal, že stěžovatel, který byl příslušníkem Policie České republiky, obstarával pro účely páchaní trestné činnosti falešné průkazy totožnosti, a že trestný čin podvodu je zařazen mezi trestné činy proti majetku, k jehož spáchání je z hlediska subjektivní stránky třeba úmyslného zavinění, což jsou dle účastníka řízení skutečnosti rozhodné pro možnost realizovat kompetence Policie České republiky ve vztahu k odebrání a zpracování profilu DNA stěžovatele.

Účastník řízení dále předložil svou interpretaci § 42e odst. 1 zákona č. 283/1991 Sb. jakožto právního předpisu účinného v době odebrání vzorku, v jejímž rámci konfrontoval svůj názor i s názorem předloženým stěžovatelem. V této souvislosti uvedl, že podle zmíněného ustanovení policista, který při plnění úkolů nemohl získat osobní údaje umožňující budoucí identifikaci jiným způsobem, mohl mimo jiné u osob ve výkonu trestu odnětí svobody za spáchání úmyslného trestného činu snímat daktyloskopické otisky, zjišťovat tělesné znaky, provádět měření těla, pořizovat obrazové, zvukové a obdobné záznamy, nebo odebírat biologické vzorky umožňující získání informace o genetickém vybavení.

Citované ustanovení tak dle účastníka řízení zcela jasně poskytovalo právní podklad i pro odebrání vzorku DNA stěžovatele, neboť jej nebylo možné získat pro účely budoucí identifikace pomocí porovnání profilu DNA zpracovávaného v databázi DNA jiným způsobem.

Účastník řízení se dále vyjádřil i k zákonnosti uchování vzorku DNA stěžovatele v ND DNA. V této souvislosti konstatoval, že k odběru vzorku došlo v roce 2007, tedy za platnosti a účinnosti zákona č. 283/1991 Sb. Odběr tudíž nemůže být posuzován podle zákona č. 273/2008 Sb. Dále účastník řízení namítl, že v současné době zpracovává (uchovává) profil DNA stěžovatele v souladu s § 9 písm. i) zákona č. 101/2000 Sb., neboť se jedná o zpracování podle zvláštních právních předpisů při předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti, stíhání trestných činů a pátrání po osobách. V této souvislosti dodal, že Policie České republiky má povinnost zlikvidovat zpracovaný vzorek DNA pouze tehdy, pokud již v souladu s § 65 odst. 5 zákona č. 273/2008 Sb. jeho zpracování není nezbytné pro účely předcházení, vyhledávání a odhalování trestné činnosti nebo zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku nebo vnitřní bezpečnosti. Dle jeho mínění

v současné době nejsou, pokud jde o stěžovatele, naplněny zmíněné důvody, vzorek jeho DNA tudíž nelze zlikvidovat.

Účastník řízení rovněž poukázal na účel ND DNA jako kriminalistické evidence, kterým je nejen napomáhání Policii České republiky v odhalování trestné činnosti, ale také její preventivní působení vůči již pravomocně odsouzeným pachatelům úmyslných trestných činů. V této souvislosti popsal potenciál profilů DNA přímo k trestné činnosti stěžovatele.

Účastník řízení dále podotkl, že oprávnění, ale současně také povinnost Policie České republiky zpracovávat profil DNA stěžovatele v ND DNA vyplývají především z toho, jaké trestné činnosti se odsouzený dopustil - stěžovatel se dopustil majetkového úmyslného trestného činu. Uchování jeho profilu DNA je pak dle účastníka řízení nezbytné.

Podle statistik shledává Policie České republiky 50% - 60% recidivu trestných činů, přičemž se velmi často jedná o recidivu nestejnorodou. Podle účastníka řízení je statisticky prokázáno, že majetkovou trestnou činností, která se nezřídka překloupí do násilné, je zahajována kriminální „kariéra“ pozdějších recidivistů. Zlikvidováním profilu DNA stěžovatele by tudíž bylo Policii České republiky zabráněno v plnění jí zákonem svěřených úkolů - především předcházení a odhalování trestné činnosti.

Z uvedeného dle účastníka řízení vyplývá jednoznačná faktická využitelnost uchování profilu DNA stěžovatele.

Účastník řízení podotkl, že v případě trestné činnosti obdobné trestné činnosti stěžovatele je profil DNA využitelný nejen při jejím odhalování, ale také při vyhledávání a usvědčování pachatelů. Postupy, kterými jsou pachatelé trestné činnosti usvědčováni a dále porovnávání jakých stop k tomu přispěje, jsou předmětem kriminalistiky, a proto dle něj nelze bez odpovídající specializace odmítnout využitelnost profilu DNA.

Pro posouzení oprávněnosti odebrání a následného zpracování genetického materiálu pachatelů úmyslných trestných činů je rozhodujícím kritériem nezbytnost této činnosti Policie České republiky při plnění úkolů daných zákonem. Dle svého mínění je účastník řízení subjektem, který má v této souvislosti jako jediný, s ohledem na výkon své činnosti, znalosti a zkušenosti kvalifikaci k vyložení neurčitého právního pojmu „nezbytnost“. Nezbytnost odběru genetického materiálu ve smyslu nutnosti a opodstatněnosti je pak podle účastníka řízení dána jednoznačně tehdy, pokud je pro zajištění spojitosti mezi konkrétní osobou a jednotlivým trestným činem nebo pro identifikaci budoucího pachatele zpracování profilu DNA nezbytné. Nezbytnost uchování profilu DNA je tedy dána tehdy, pokud je to nepostradatelné ve smyslu nemožnosti nebo snížení pravděpodobnosti splnění úkolu Policie České republiky, např. zjištěním či usvědčením pachatele konkrétního trestného činu, a to i do budoucna. V této souvislosti se účastník řízení odkázal mj. i na vyjádření Evropského soudu pro lidská práva ze dne 4. prosince 2008 ve věci S. a Marper proti Spojenému království, dle kterého *„zatímco prvotní odběr genetických vzorků je určen ke zjištění spojitosti mezi konkrétní osobou a jednotlivým trestným činem, z jehož spáchání je podezřelá, uchování sleduje širší cíl, a to identifikaci budoucích pachatelů“*.

Podle účastníka řízení nemohou být práva odsouzeného nadřazována právům majority společnosti, tedy té části, která žije spořádaným způsobem života. Tito občané rovněž požívají ochrany státu při zajišťování svých práv a oprávněných zájmů.

Závěrem účastník řízení uvedl, že zákonnost postupu Policie České republiky při uchovávání profilu DNA stěžovatele vyplývá kromě shora uvedeného mj. i z nezávazného doporučení Výboru ministrů členských států Rady Evropy č. R (92) 1, podle jehož čl. 8 mohou být výsledky analýzy DNA a informace z nich odvozené uchovávány, jestliže byl dotčený jednotlivec odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu ohrožujícího život, zdraví nebo

bezpečnost osob - dle účastníka řízení jednání stěžovatele ohrozilo jak bezpečnost osob, tak veřejný pořádek.

Ze všech uvedených důvodů účastník řízení tudíž navrhl správní řízení zastavit.

Následně, přípisem zn. SPR-0596/11-6 ze dne 7. dubna 2011, bylo účastníku řízení sděleno, že správním orgánem I. stupně bylo ve věci ukončeno shromažďování podkladů nezbytných pro vydání rozhodnutí. Spolu s tím byl účastník řízení poučen o svých procesních právech.

Dne 11. dubna 2011 se dostavili zástupci účastníka řízení k nahlédnutí do spisu správního řízení.

Dne 10. května 2011 pak ve věci správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí zn. SPR-0596/11-8, jímž uložil účastníku řízení za spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. v souladu s § 45 odst. 3 stejného zákona pokutu ve výši 35.000 Kč a dále podle § 79 odst. 5 správního řádu povinnost nahradit náklady řízení v paušální výši 1.000 Kč. Předmětného deliktu se měl účastník řízení dopustit v souvislosti se zpracováním osobních údajů v ND DNA tím, že zpracovával citlivé údaje stěžovatele bez jeho výslovného souhlasu, a aniž by mu svědčil jiný z právními předpisy uznaných důvodů vypočtených v § 9 písm. b) až i) zákona č. 101/2000 Sb.

Správní orgán I. stupně k věci uvedl, že ze shromážděného spisového materiálu vyplynulo, že účastník řízení zpracovává citlivé údaje, a to tím, že uchovává v ND DNA profil DNA stěžovatele (evidován pod čj. ... a číslem ...), který byl rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové, čj. ..., uznán vinným trestným činem podvodu podle § 250 odst. 1, 4 trestního zákona ve formě účastenství, pomoci podle § 10 odst. 1 písm. c) trestního zákona. Opakovaným žádostem stěžovatele o likvidaci osobních údajů, profilu DNA, Policejní prezidium České republiky nevyhovělo.

V této souvislosti správní orgán I. stupně dodal, že informace obsažené v profilu DNA, který je předmětem dalšího zpracování v ND DNA, jsou genetickou informací. Ve smyslu § 4 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb. je citlivým údajem mimo jiné genetický údaj subjektu údajů. Zařazování, uchovávání, vyhledávání, resp. používání profilů DNA v ND DNA je pak činností, kterou lze podřadit pod pojem zpracování osobních údajů ve smyslu § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb.

K námitce účastníka řízení nedostatkem pasivní legitimace správní orgán I. stupně uvedl, že ve věcech týkajících se Policie České republiky jedná jménem České republiky Ministerstvo vnitra (v této souvislosti se odkázal na stanovisko pléna Nejvyššího soudu České republiky č.j. PlsN 2/96 ve věci postavení Policie České republiky; www.nsoud.cz), neboť Policie České republiky nenaplňuje žádnou z definic právnické osoby podle § 18 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník. Jestliže tedy byl správní delikt spáchán jednáním Policie České republiky, je dle správního orgánu I. stupně subjektem správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. Česká republika, za kterou na základě zákona č. 219/2000 Sb. vystupuje v odpovědnostním právním vztahu účastník řízení. Ke shodnému závěru dospěl mj. i Městský soud v Praze ve věci zn. 6 Ca 179/2007, týkající se žaloby účastníka řízení proti jinému rozhodnutí Úřadu.

K otázce zmocnění účastníka řízení ke zpracování citlivých údajů stěžovatele na základě § 9 písm. i) zákona č. 101/2000 Sb. správní orgán I. stupně uvedl, že účastník řízení započal se zpracováním osobních údajů stěžovatele před 1. lednem 2009, tzn. za účinnosti zákona č. 283/1991 Sb. Jednání účastníka řízení má povahu trvajících deliktu – s ohledem na to, že před započítím správního řízení nebylo ukončeno, je rozhodujícím momentem vymezení skutku zahájení správního řízení. V této souvislosti se správní orgán I. stupně, s přihlédnutím k článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod a ke skutečnosti, že během doby, v níž

účastník řízení vzorek pořídil a následně profil uchovával, nabytí účinnosti zákon č. 273/2008 Sb., dospěl k závěru, že odpovědnost, resp. protiprávnost jednání účastníka řízení je třeba posuzovat podle zákona č. 273/2008 Sb., přičemž je ovšem třeba posoudit, zda bylo protiprávní jeho jednání i za účinnosti zákona č. 283/1991 Sb.

K tomuto správní orgán I. stupně dodal, že ani zákon č. 283/1991 Sb. a ani zákon č. 273/2008 Sb. neobsahuje žádné výslovné zmocnění pro Policii České republiky shromažďovat osobní či citlivé údaje za účelem jejich uchování v ND DNA - toto oprávnění je proto třeba dovozovat z obecných ustanovení upravujících zpracování osobních údajů Policií České republiky.

V této souvislosti správní orgán I. stupně podotkl, že podle § 79 zákona č. 273/2008 Sb. může Policie České republiky zpracovávat osobní údaje včetně citlivých údajů bez souhlasu osoby, jíž se tyto údaje týkají, pokud je to nezbytné pro plnění jejich úkolů. Ustanovení § 85 a § 86 stejného zákona poté upravují práva a povinnosti Policie České republiky při zpracování osobních údajů při plnění jejich úkolů. Tato ustanovení tedy (velmi obecně) upravují oprávnění Policie České republiky zpracovávat osobní údaje, a to ve vztahu ke všem myslitelným účelům, které s činností Policie České republiky souvisejí od vlastního vyšetřování trestných činů a přestupků (zpracování osobních údajů v jednotlivých vyšetřovacích spisech) až po veškeré evidence a informační systémy Policie České republiky, které využívá při své činnosti, a to včetně ND DNA. Prvotní část zpracování osobních údajů v některých evidencích Policie České republiky (včetně ND DNA), tj. shromažďování osobních údajů ve smyslu § 4 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb., upravuje § 65 zákona č. 273/2008 Sb., který opravňuje Policii České republiky u vymezeného okruhu osob snímat daktyloskopické otisky, zjišťovat tělesné znaky, provádět měření těla, pořizovat obrazové, zvukové a obdobné záznamy a odebírat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení, to vše při plnění úkolů Policie České republiky pro účely budoucí identifikace. Správní orgán I. stupně je tudíž názoru, že uvedená ustanovení jsou ve svém vzájemném vztahu s ohledem na použité, mnohdy neurčité, právní pojmy obtížně vyložitelná, což samo o sobě značně zpochybňuje jejich využití jakožto právního základu pro ND DNA.

Dle názoru správního orgánu I. stupně bylo třeba vycházet při výkladu shora uvedených právních předpisů jak ze systematiky a účelu zákona č. 273/2008 Sb., tak především z obecné systematiky a účelu zákona č. 101/2000 Sb., resp. práv a povinností pro zpracování osobních údajů. Z tohoto hlediska lze dle správního orgánu I. stupně konstatovat, že ND DNA je evidencí osobních údajů ve smyslu § 86 písm. b) zákona č. 273/2008 Sb., jinými slovy, jedná se o zpracování osobních údajů dle § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. Jako každé jiné zpracování musí mít i ND DNA stanovený svůj účel [§ 86 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb.]; tento účel je účastník řízení povinen vymezit co nejpřesněji. V případě ND DNA je přitom třeba dovozovat tento účel nejenom z vnitřních předpisů účastníka řízení. Mnohem přesněji se k účelu obdobné databáze DNA vyjádřil dle správního orgánu I. stupně Evropský soud pro lidská práva, který uvedl, že zatímco prvotní odběr (otisků prstů a genetických vzorků) je určen ke zjištění spojitosti mezi konkrétní osobou a jednotlivým trestným činem, z jehož spáchání je podezřelá, uchování sleduje širší cíl, a to identifikaci budoucích pachatelů (srov. rozhodnutí velkého senátu ve věci S. a Marper proti Spojenému království ze dne 4. prosince 2008, § 100; Přehled rozsudků Evropského soudu pro lidská práva č. 2/2009). Jinými slovy, prvotní odběr stop či vzorků slouží k usvědčení pachatele (nebo vyvrácení jeho viny), zatímco jejich uchování slouží pro případ spáchání dalšího trestného činu k odhalení pachatele na základě stop zanechaných na místě činu. Ve vztahu k takto vymezenému účelu správní orgán I. stupně ve shodě se soudem konstatoval, že se jedná o účel legitimní.

Správní orgán I. stupně dále spolu s konstatováním, že si je vědom významu moderních kriminalistických metod, zdůraznil základní ústavní východiska pro uplatňování veřejné moci

vyplývající čl. 2 odst. 2 a čl. 4 Listiny základních práv a svobod – konkrétně poukázal na principy zákonnosti a přiměřenosti.

K ustanovení § 9 písm. i) zákona č. 101/2000 Sb., dle něž lze zpracovávat citlivé údaje podle zvláštních zákonů při předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti, stíhání trestných činů a pátrání po osobách, pokud jde o jeho aplikaci ve vztahu k pořizování a uchovávání vzorku v ND DNA, dále správní orgán I. stupně poznamenal, že ustanovení § 79 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb. je oním předvídaným ustanovením zvláštního zákona, které dále zužuje toto zákonné oprávnění Policie České republiky zpracovávat osobní údaje bez souhlasu na případy, kdy je to nezbytné pro plnění jejích úkolů výslovně definovaných zákonem č. 273/2008 Sb. Zákonodárce zde přitom zvolil velmi obecné vymezení pro oprávnění Policie České republiky, která se uplatní na všechny případy zpracování osobních údajů Policií České republiky (jak již bylo výše zmíněno), přičemž aby se nejednalo o zmocnění neomezené, stanovil jako kritérium vedle souvislosti s úkoly policie především nezbytnost takového zpracování. Dle správního orgánu I. stupně pak Úřadu, jakožto orgánu pověřenému dle § 29 odst. 1 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. nezávislým dozorem nad zákonností zpracování osobních údajů, nezbyvá, než neurčitý právní pojem „nezbytnost“ pro potřeby zpracování osobních údajů v ND DNA vyložit a na jeho základě posoudit, zda je zařazení a uchovávání osobních údajů stěžovatele v ND DNA skutečně nezbytné pro plnění úkolů policie, nebo nikoliv.

Správní orgán I. stupně v první řadě konstatoval, že při posuzování nezbytnosti vyjádřené v § 79 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb. jakožto další podmínky vedle souvislosti s úkoly Policie České republiky (vymezené opět značně obecně v § 2 zákona č. 273/2008 Sb.), je třeba přihlídnout k účelu každého jednotlivého zpracování osobních údajů Policií České republiky, v daném případě k účelu ND DNA. Ačkoliv ustanovení § 79 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb. již nepoužívá jakožto omezující kritérium pro zpracování citlivých údajů povahu trestného činu, jak tomu bylo v ustanovení § 42g odst. 3 zákona č. 283/1991 Sb., je toto kritérium dle správního orgánu I. stupně stále nejvýznamnějším hlediskem, na základě kterého lze definovat okruh osob, jejichž profil bude do ND DNA zařazen – v opačném případě by se jednalo o zcela svévolný a náhodný postup.

Při hodnocení povahy trestného činu pak vzal správní orgán I. stupně jako kritérium typový stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost a faktickou využitelnost ND DNA pro odhalení pachatele trestného činu (druhově vymezeného). Za další kritérium správní orgán I. stupně označil vysoký podíl recidivistů, způsob spáchání trestného činu a s tím související pravděpodobnost zanechání biologické stopy na místě, nebo řadu dílčích útoků. Z ustanovení § 65 odst. 1 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb. poté dle správního orgánu I. stupně vyplývá omezení těchto kritérií pouze na úmyslné trestné činy.

Všechna tato hlediska, případně i další, vyplývající z okolností daného případu, je dle správního orgánu I. stupně nutno posoudit předtím, než je rozhodnuto o vložení daného profilu DNA do ND DNA, tedy o tom, že v konkrétním případě je takové zpracování citlivého údaje nezbytné pro plnění úkolů Policie České republiky. Tento stav přitom přímo dle správního orgánu I. stupně vyplývá a je důsledkem nedostatečné právní úpravy ND DNA, která je na samotné hraně ústavnosti.

Uchování profilu DNA v ND DNA je dle správního orgánu I. stupně v zásadě možné tudíž jen u pachatelů některých trestných činů. Okruh těchto trestných činů není shodný se všemi úmyslnými trestnými činy. Jedná se jen o zvláště závažné úmyslné trestné činy proti životu, zdraví nebo ohrožující bezpečnost osob. V této své úvaze správní orgán I. stupně vyšel z Doporučení č. R (92) 1 Výboru ministrů členským státům (Rady Evropy) o využívání analýzy deoxyribonukleové kyseliny (DNA) v rámci systému trestní justice. Mezi takové trestné činy pak nespadá trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 4 trestního zákona, pro který byl stěžovatel odsouzen.

Úvahu účastníka řízení o tom, že tento trestný čin ohrožuje bezpečnost osob, správní orgán I. stupně odmítl s tím, že samotné způsobení majetkové škody, byť značného rozsahu, ještě bezpečnost osob ohrozit nemůže.

Povaha majetkových trestných činů, tedy i trestného činu podvodu, v zásadě sama o sobě neodůvodňuje nezbytnost uchování profilů DNA pachatelů těchto trestných činů v ND DNA.

Správní orgán I. stupně závěrem uvedl, že ke shora uvedeným závěrům dospěl na základě ústavně konformního výkladu příslušných ustanovení zákona č. 273/2008 Sb., především jeho §§ 65, 79, 85 a 86. Přitom vycházel z premisy, že uchováním profilů DNA dochází k zásahu do práva na soukromý život (srov. rozsudek Soudu ve věci S. a Marper proti Spojenému království ze dne 4. prosince 2008, § 70 až § 77). Zákonné zmocnění státu, které by ospravedlňovalo a umožňovalo zásah do soukromí dotčených osob chráněného čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, jak jej předpokládá čl. 8 odst. 2 Úmluvy, musí být v souladu se zásadou právního státu, musí být dostatečně dostupné, předvídatelné, tedy vyjádřené s velkou mírou přesnosti (srov. rozsudek Soudu ve věci S. a Marper proti Spojenému království ze dne 4. prosince 2008, § 95 a násl., nebo nálezy Ústavního soudu ze dne 22. března 2011 č. 94/2011 Sb., Pl. ÚS 24/10, body 36 a 37; www.nalus.cz). Tyto atributy ustanovením, ze kterých lze dovozovat oprávnění policie vést ND DNA, scházejí, a pro potřeby tohoto řízení bylo tudíž na správním orgánu, aby je dovedl sám ad hoc výkladem. Přesto i při tomto postupu zůstává dle správního orgánu I. stupně pochybnost, zda určitost citovaných předpisů je natolik dostatečná, aby sama o sobě mohla tvořit zákonný základ pro uplatnění státní moci formou vytvoření ND DNA ve smyslu čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, to především proto, že nesplňuje ani minimální požadavky na stanovení rozsahu a použití profilů DNA (srov. obecný účel vymezený úkoly Policie České republiky), délku uložení (srov. vymezení doby uchování v § 86 odst. 1 a § 65 odst. 5 zákona č. 273/2008 Sb.), použití a přístup třetích osob, procedury vedoucí k ochraně celistvosti a důvěrnosti údajů a procedury jejich zničení (opět viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci S. a Marper proti Spojenému království ze dne 4. prosince 2008, § 99).

V této souvislosti správní orgán I. stupně dodal, že dle Ústavního soudu (nálezy č. 94/2011 Sb., bod 37) je zásah do základního práva jednotlivce na soukromí v podobě práva na informační sebeurčení ve smyslu čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod z důvodu prevence před trestnou činností možný jen skrze imperativní zákonnou úpravu, která musí především odpovídat nárokům plynoucím z principu právního státu, a která naplňuje požadavky vyplývající z testu proporcionality. Taková právní úprava musí být přesná a zřetelná ve svých formulacích a dostatečně předvídatelná, aby potenciálně dotčeným jednotlivcům poskytovala dostatečnou informaci o okolnostech a podmínkách, za kterých je veřejná moc oprávněna k zásahu do jejich soukromí. Rovněž musí být striktně definovány i pravomoci udělené příslušným orgánům, způsob a pravidla jejich provádění tak, aby jednotlivcům byla poskytnuta ochrana proti svévolnému zasahování.

Správní orgán I. stupně se s ohledem na změnu příslušného zákona o Policii České republiky musel vypořádat také s tím, zda zařazení profilu DNA stěžovatele do ND DNA neumožňovala předchozí právní úprava, tedy zákon č. 283/1991 Sb. Vzhledem k tomu, že většina relevantních ustanovení byla beze změn, nebo pouze s drobnými změnami přejata do zákona č. 273/2008 Sb., dospěl správní orgán I. stupně k závěru, že stejné argumenty, které platí pro posouzení dané věci dle zákona č. 273/2008 Sb., platí také pro příslušná ustanovení zákona č. 283/1991 Sb., a zařazení a uchování profilu DNA bylo proto v rozporu i se zákonem č. 283/1991 Sb. (viz znění § 42e odst. 1 zákona č. 283/1991 Sb. a § 65 zákona č. 273/2008 Sb.; znění § 42g odst. 1a 3 zákona č. 283/1991 Sb. a § 79, § 85 a § 86 zákona č. 273/2008 Sb.). Pokud došlo ve formulaci jednotlivých ustanovení k nějakým změnám, tak pouze směrem k jejich ještě větší obecnosti.

K vyjádření účastníka řízení správní orgán I. stupně dodal, že je třeba důsledně rozlišovat mezi odběrem a použitím profilu DNA při konkrétním trestním řízení (tj. je odebrán vzorek DNA osoby podezřelé nebo obviněné za účelem prokázání nebo vyloučení její spojitosti s konkrétním trestným činem) od odběru profilu DNA osoby, které nesouvisí s trestním řízením proti této osobě a jeho účelem je pouze uchování tohoto profilu DNA v ND DNA. Ve vztahu k prvnímu případu, tj. ke konkrétnímu vyšetřování trestného činu, se odběr biologického materiálu řídí § 114 trestního řádu, jedině takto získaný vzorek může sloužit jako důkaz v trestním řízení. Pouze a jenom ve vztahu k opatření biologického materiálu (vzorku DNA) jako k důkazu podle § 114 trestního řádu se Ústavní soud vyjádřil ve svém stanovisku č. 439/2010 Sb.; ze sjednocujícího stanoviska tak nelze v žádném případě dovozovat ústavnost § 65 zákona č. 273/2008 Sb., resp. to, že by Ústavní soud aproboval způsob, jakým je Policií České republiky vytvářena a vedena ND DNA. Naopak, z judikatury Ústavního soudu dle správního orgánu I. stupně vyplývá, že rozlišuje z hlediska ústavnosti mezi trestním řízením a mezi jinými postupy souvisejícími s vyhledáváním a předcházením trestné činnosti podle zákona č. 273/2008 Sb., resp. 283/1991 Sb., případně podle jiných zákonů (viz např. nálezy Ústavního soudu č. 94/2011 Sb.). Lze tedy konstatovat, že stanovisko Ústavního soudu č. 439/2010 Sb. se na odebrání vzorku DNA stěžovatele nevztahuje, neboť v jeho případě došlo k odběru podle zákona č. 283/1991 Sb. a nikoliv podle trestního řádu.

Současně také správní orgán I. stupně zdůraznil, že pokud účastník řízení uvádí, že k prokázání, resp. potvrzení viny účastníka řízení mohly sloužit biologické stopy na odběrním lístku nebo obálkách, jedná se opět o postup podle trestního řádu. Využití ND DNA je tak pouze jednou z kriminalistických metod, jak uvádí účastník řízení, která umožňuje Policii České republiky snáze odhalit pachatele trestného činu; povaha této metody, zásah do soukromí, který představuje, opravňuje správní orgán posoudit její použití z hlediska zákonnosti a ústavnosti (jakožto databázi osobních údajů).

Jako další skutečnost dokládající protiústavnost právní úpravy lze dle správního orgánu I. stupně považovat odkaz účastníka řízení na jeho údajnou povinnost zpracovávat profil DNA stěžovatele v souladu s § 65 odst. 5 zákona č. 273/2008 Sb., neboť je jeho zpracování nezbytné pro účely předcházení, vyhledávání a odhalování trestné činnosti. Ze zmíněné právní úpravy ani z vyjádření účastníka řízení není dle správního orgánu I. stupně vůbec zřejmé, na základě jakých kritérií Policie České republiky posuzuje, zda je zpracování profilu DNA ještě nezbytné pro předcházení, vyhledávání a odhalování trestné činnosti a kdy již nikoli.

Při stanovení výše sankce bylo správním orgánem I. stupně přihlédnuto zejména ke skutečnosti, že předmětem správního řízení je neoprávněné zpracování citlivého údaje pouze jedné osoby. Současně správní orgán I. stupně přihlédl k tomu, že neoprávněné zpracování se týkalo citlivého údaje, který ze své povahy podléhá vyšší právní ochraně, a dále k míře zásahu do soukromí osoby dané tím, že při výkonu veřejné moci je třeba dbát ochrany práv dotčených subjektů a postupovat výlučně v souladu s platnými zákony (dle čl. 2 odst. 2 a čl. 4 odst. 1 a 4 Listiny základních práv a svobod).

Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal účastník řízení v řádné zákonné lhůtě rozklad ze dne 23. května 2011 (č.j. PPR-5499-5/ČJ-2011-99KU), v jehož rámci navrhl předmětné rozhodnutí zrušit v celém rozsahu a řízení zastavit, jelikož považuje za prokázané, že při své činnosti spočívající v odebrání, zpracování a uchování profilu DNA stěžovatele v databázi DNA bez jeho výslovného souhlasu postupoval v souladu s platnými právními předpisy a nedopustil se jednání, které by zakládalo skutkovou podstatu správního deliktu.

Účastník řízení se odkázal na své vyjádření č.j. PPR-5499-3/ČJ-2011-99KU ze dne 31. března 2011, ve kterém dle svého mínění odůvodnil nejen právní titul pro zpracování

profilu DNA stěžovatele, ale i svou zákonnou povinnost k tomuto zpracování, na které nadále trvá.

Ze zmíněného podání pak zopakoval svou námitku ohledně pasivní legitimace.

Následně účastník řízení konstatoval, že dle jeho mínění se v případě zpracování DNA profilu stěžovatele jedná o zpracování v mezích § 9 písm. i) zákona č. 101/2000 Sb. – v této souvislosti se účastník řízení odkázal na § 79 zákona č. 273/2008 Sb. ve spojení s § 65 odst. 1 písm. a) stejného zákona. Rozpor mezi ním a Úřadem je dle něj ve vymezení okruhu trestných činů, v souvislosti s jejichž spácháním mají být citlivé údaje pachatele (stěžovatele) zpracovány v databázi DNA. Zatímco Úřad se vyslovuje v tom smyslu, že zákonná úprava je mnohdy neurčitá, obtížně vyložitelná, až protiústavní, účastník řízení nemá žádné potíže při interpretaci a následné aplikaci příslušných ustanovení zákona č. 273/2008 Sb.

Dle něj ze všech uvedených skutečností jasně vyplývá nejen zákonné oprávnění, ale také povinnost Policie České republiky zpracovávat profily DNA pachatelů úmyslných trestných činů pro účely budoucí identifikace, pokud je to nezbytné pro předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti, stíhání trestných činů a pátrání po osobách. Pokud je Úřad opačného názoru, není to důvod pro sankcionování účastníka řízení, neboť není zákonodárcem, a tudíž ani tvůrcem předmětných zákonných ustanovení. Účastník řízení má za to, že zákonné zmocnění ke zpracování profilů DNA pachatelů úmyslných trestných činů je jednoznačně předvídatelné, neboť právní úprava nedává žádnou možnost odlišné interpretace. Stejně tak se účastník necítí oprávněn pochybovat o kvalitě našeho právního řádu a má za to, že i kdyby s jeho jednotlivými ustanoveními nesouhlasil, musí se jimi jako subjekt veřejné správy bezpodmínečně řídit. Pokud je tedy v zákoně č. 273/2008 Sb. stanoveno, že Policie České republiky může při plnění svých úkolů pro účely budoucí identifikace u osoby obviněné ze spáchání trestného činu odebírat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení, účastník řízení je schopen zcela jasně obsah právní normy pochopit a určit, že je oprávněn v databázi DNA zpracovávat pro účely budoucí identifikace profily DNA pachatelů úmyslných trestných činů. Systematickým a logickým výkladem se poté dobere k aplikaci dalšího ustanovení zákona č. 273/2008 Sb., podle kterého může Policie České republiky zpracovávat osobní údaje včetně citlivých bez souhlasu osoby, jíž se tyto údaje týkají, pokud je to nezbytné pro plnění jejich úkolů. Účastník řízení tudíž konstatuje, že uvedené ustanovení nepovažuje za nejasné, když i úkoly, které je Policie České republiky povinna plnit, jsou jasně dány zákonem – mezi ně patří také předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti, stíhání trestných činů a pátrání po osobách.

Dále účastník řízení namítl, že správní orgán I. stupně nesprávně ve věci vyložil neurčitý právní pojem „nezbytnost“ v rámci § 79 zákona č. 273/2008 Sb.

Na podporu svého tvrzení poukázal na rozsudek Velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 4. prosince 2008 ve věci S. a Marper proti Spojenému království, č. 30562/04 a 30566/04, který má dávat za pravdu zpracování profilů DNA Policií České republiky tak, jak je v současné době prováděno. V této souvislosti účastník řízení dovodil, že o nezbytnost uchovávání profilu DNA se jedná tehdy, pokud je to nepostradatelné ve smyslu nemožnosti nebo snížení pravděpodobnosti splnění úkolu policie, např. zjištěním či usvědčením pachatele konkrétního trestného činu, a to i do budoucna. V této souvislosti účastník řízení citoval ze zmíněného rozhodnutí následující: *„Zatímco prvotní odběr genetických vzorků je určen ke zjištění spojitosti mezi konkrétní osobou a jednotlivým trestným činem, z jehož spáchání je podezřelá, uchovávání sleduje širší cíl, a to identifikaci budoucích pachatelů.“*

Zákonnost postupu Policie České republiky při uchovávání DNA dále dle účastníka řízení vyplývá i z ustanovení čl. 8 nezávazného doporučení Výboru ministrů členských států Rady Evropy č.R (92) 1, podle něhož mohou být výsledky analýzy DNA a informace z nich odvozené uchovávány, jestliže byl dotyčný jednotlivec odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu ohrožujícího život, zdraví nebo bezpečnost osob. K tomuto účastník řízení uvedl, že nebezpečné jsou pro společnost všechny trestné činy, ať již úmyslné nebo nedbalostní nebo dokonce přestupky, a o to více majetkové trestné činy, mezi něž se řadí právě podvod, jehož se dopustil stěžovatel.

Dále účastník řízení argumentoval tvrzením, že v důsledku přirozeného vývoje jsou databáze DNA nezbytnou součástí vyšetřování trestné činnosti ve všech západoevropských státech. Rovněž se odkázal na jím provedenou analýzu, ze které vyplývá, že u většiny pachatelů sexuálních trestných činů, respektive u 40 % pachatelů takové trestné činnosti předcházela majetková trestná činnost, mezi níž náleží i podvod, tj. trestný čin, jehož se dopustil stěžovatel. Pro příklad dále účastník řízení uvedl výsledky průzkumu provedeného Národním soudním institutem USA, z nichž vyplývá, že největším nebezpečím spojeným s pachateli majetkových trestných činů je potenciální možnost jejich následného páchaní závažných trestných činů. Nadto u osob, které páchají majetkové trestné činy, je dle účastníka řízení jednoznačně prokázána nejen vyšší recidiva nežli u pachatelů dalších trestných činů, ale také sklon k páchaní násilných trestných činů, což vypovídá nikoli o možnosti zpracovávat jejich profil DNA, ale o nezbytnosti jeho zpracování.

Účastník řízení dále podotkl, že správní orgán I. stupně své argumenty opíral pouze o svůj výklad zákona č. 283/1991 Sb., resp. zákona č. 273/1991 Sb., k čemuž však nemá oprávnění, neboť závazně může výklad právních předpisů v České republice podávat pouze příslušný soud v konkrétním případě. Vedle toho je však dle jeho mínění obecně nejpopovolanějším k výkladu zákona č. 283/1991 Sb., resp. zákona č. 273/1991 Sb. právě on, jakožto zpracovatel zákona, potažmo Policie České republiky, a to s ohledem na výkon své činnosti, znalosti a zkušenosti. Z výkladu účastníka nepochybně vyplývá, že u všech úmyslných trestných činů může být profil DNA využit k plnění úkolů Policie České republiky.

Účastník řízení rovněž podotkl, že účel ND DNA spočívá nejen v napomáhání odhalování trestné činnosti, ale i v prevenci vůči již pravomocně odsouzeným pachatelům trestných činů. Policii České republiky by při neexistenci nebo minimální naplněnosti ND DNA *de facto* chyběly kriminalistické nástroje vedoucí k objasňování trestných činů a odhalování jejich pachatelů. Zpracované statistiky totiž odhalují 50% až 60% recidivu trestných činů, přičemž se jedná velmi často o recidivu nestejnorodou; nadto je statisticky prokázáno, že majetkovou trestnou činností, která se nezdřídka překlopí do násilné, je zahajována kriminální „kariéra“ pozdějších recidivistů. Nejlepším kritériem pro zařazení profilu DNA do ND DNA je podle účastníka rozlišení subjektivní stránky trestného činu, a to nejen s ohledem na plnění úkolů Policie České republiky, ale také s ohledem na ochranu práv jak samotných pachatelů, tak především ostatních občanů České republiky. Úmyslně páchaná trestná činnost obsahuje složku vědění i volní, směřující k uskutečnění určitých skutečností zakládajících trestný čin. Zatímco pachatel úmyslného trestného činu chce spáchat trestný čin, vědomě tedy porušuje zákon, u nedbalostního trestného činu chybí složka vůle a takový pachatel nechce svým činem způsobit následek a ani není srozuměn s tím, že ho způsobí.

Skutečnosti, že zákonodárce předvídal právě zpracování profilů DNA pachatelů úmyslných trestných činů, svědčí dle účastníka řízení také to, že za účelem vyjasnění zákonných ustanovení při tvorbě nového zákona č. 273/2008 Sb. přesně stanovil, že pro účely budoucí identifikace, tedy pro účely plnění úkolů Policie České republiky při odhalování trestné činnosti, odhalování pachatelů a konání vyšetřování o trestných činech, je Policie České republiky oprávněna odebírat vzorky DNA osob obviněných ze spáchání úmyslného trestného činu a osob ve výkonu trestu odnětí svobody za spáchání úmyslného trestného činu, přičemž má povinnost tento citlivý údaj zlikvidovat teprve tehdy, pokud není jejich další

zpracování nezbytné, přičemž posouzení nezbytnosti zpracování je pouze a výhradně na subjektu, který plní úkoly při předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti anebo stíhání trestných činů nebo zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku nebo vnitřní bezpečnosti.

Účastník řízení dále podotkl, že Úřad nikdy jasně nestanovil, jaké profily DNA podle jeho názoru v ND DNA zpracovány být mohou nebo nemohou, stejně tak Úřad měl, pokud byl přesvědčen o nedostatečnosti stávající úpravy, iniciovat změnu příslušného zákona. Účastník řízení si tak nemůže být nikdy jist, zda nebude sankcionován, což je rozhodně v rozporu s principy dobré správy a hospodárnosti řízení. Pokud by se účastník řízení domníval, že podle názoru Úřadu v ND DNA nemají být zpracovávány profily DNA pachatelů např. majetkových trestných činů a korespondující informace by byly zlikvidovány, došlo by tím k upřednostnění práv pachatelů způsobem, který náš právní řád nepředpokládá, a to na úkor té části společnosti, která žije spořádaným způsobem života.

Za základní rozpor mezi účastníkem řízení a Úřadem je považován výklad pojmu nezbytnost. V této souvislosti účastník řízení konstatoval, že vykládá tento pojem s ohledem na plnění svých úkolů, tedy zejména ve smyslu nezbytnosti pro předcházení trestné činnosti, jejímu odhalování, zjišťování pachatelů trestných činů a konání vyšetřování o trestných činech, zatímco Úřad jej dle jeho mínění vykládá ve smyslu nezbytnosti zpracování pro vyšetřování konkrétního trestného činu jednoho pachatele, přičemž využití pro budoucí kriminalistickou evidenci v některých případech vylučuje, neboť předpokládá, že se osoba (pachatel) bude dopouštět stále stejného trestného činu. Takový přístup považuje účastník řízení za nesprávný. V této souvislosti poukázal na to, že dle jeho mínění nemá Úřad dostatečnou kvalifikaci k řádnému posouzení věci, a to vzhledem k nezkušenosti a neznalostem v oblasti trestního práva. Pouze účastník řízení v součinnosti s Policií České republiky má oprávnění vykládat pojem nezbytnost v souvislosti se zpracováním profilů DNA v ND DNA. Úřad není žádnými právními prostředky a tedy ani zákonem č. 101/2000 Sb. povolán k tomu, aby Policii České republiky určoval, jaké způsoby a prostředky by měla využívat při plnění svých úkolů.

Účastník řízení rovněž namítl, že stanovisko Ústavního soudu č. 439/2010 Sb. se nevztahuje pouze k odběru biologického materiálu podle trestního řádu, jak uvádí správní orgán I. stupně – k tomuto dodal, že není srozuměn s tím, z jakého důvodu by byl odběr podle zákona č. 273/2008 Sb. invazivní metodou, kdežto podle trestního řádu nikoli. Pouze v této souvislosti bylo účastníkem řízení na uvedené stanovisko upozorňováno.

Podle názoru účastníka tedy v případě stěžovatele byla jednoznačně splněna podmínka pro uplatnění výjimky uvedené v § 9 písm. i) zákona č. 101/2000 Sb.

Na základě podaného rozkladu přezkoumal odvolací orgán celou věc ze stránky jak procesně, tak hmotně právní a došel k následujícím závěrům.

Pokud jde o námitku nedostatkem pasivní legitimace, odvolací orgán se ztotožňuje s právním názorem správního orgánu I. stupně, tj. že ve věcech týkajících se Policie České republiky jedná jménem České republiky Ministerstvo vnitra (viz stanovisko pléna Nejvyššího soudu České republiky zn. PlsN 2/96 ve věci postavení Policie České republiky; www.nsoud.cz), neboť Policie České republiky nenaplňuje žádnou z definic právnické osoby podle § 18 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb. Jestliže tedy byl správní delikt spáchán jednáním Policie České republiky, je subjektem správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. Česká republika, za kterou na základě zákona č. 219/2000 Sb. vystupuje v odpovědnostním právním vztahu Ministerstvo vnitra. Ke shodnému závěru dospěl také Městský soud v Praze v řízení vedeném o žalobě účastníka řízení proti jinému rozhodnutí Úřadu, zn. 6 Ca 179/2007. Odvolací orgán tuto procesní námitku tudíž neshledal důvodnou.

K základním skutkovým atributům věci odvolací orgán poznamenává, že má za prokázané, že dne 20. června 2007 došlo ve věznicí Pardubice k odběru biologických vzorků stěžovatele bez jeho souhlasu za účelem získání DNA, že Policejní prezidium České republiky rozhodnutím ze dne 26. března 2008 nevyhovělo žádosti stěžovatele o likvidaci osobních údajů zpracovávaných v ND DNA, že předmětný biologický vzorek je evidován pod zn. ... a číslem ..., že profil DNA byl vložen do ND DNA, a že stěžovatel byl rozsudkem Krajského soudu v Hradci Králové, čj. ..., odsouzen za trestný čin podvodu podle § 250 odst. 1, 4 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve formě účastenství, pomoci podle § 10 odst. 1 písm. c) trestního zákona. Uvedené účastník řízení nijak nepopírá.

Odvolací orgán konstatuje, že informace obsažené v profilu DNA, který je předmětem dalšího zpracování v ND DNA, jsou genetickou informací týkající se určeného subjektu údajů, respektive určené fyzické osoby. Ve smyslu § 4 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb. je citlivým údajem mimo jiné genetický údaj subjektu údajů. Zařazování, uchovávání, vyhledávání, resp. používání profilů DNA v ND DNA je činností, kterou lze podřadit pod pojem zpracování osobních údajů ve smyslu § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. Při zpracování citlivých údajů je Policie České republiky vázána ustanovením § 9 zákona č. 101/2000 Sb., jelikož ustanovení § 3 odst. 6 zákona č. 101/2000 Sb. v tomto směru žádnou výjimku neobsahuje. Zároveň je však třeba respektovat speciální právní úpravu představovanou zákonem č. 273/2008 Sb.

Z hlediska zvláštní právní úpravy přistupující k požadavkům zákona č. 101/2000 Sb. je třeba podotknout, že účastník řízení shromáždil a uchovával citlivé údaje stěžovatele za účinnosti zákona č. 283/1991 Sb. a ve své činnosti pokračoval i po nabytí účinnosti zákona č. 273/2008 Sb., který nahradil zákon č. 283/1991 Sb.

Pokud jde o povahu jednání účastníka řízení, odvolací orgán se shoduje s názorem správního orgánu I. stupně v tom směru, že se jedná o skutek mající trvalou povahu – účastník řízení shromáždil osobní údaje, které nadále uchovává/uchovával. Obecně se trvalým deliktem míní případ, kdy pachatel vyvolá protiprávní stav a pak jej udržuje nebo udržuje protiprávní stav a zákon nevyžaduje, aby jej i vyvolal (srov. *Novotný, O., Vanduchová, M., Šámal, P. a kol. Trestní právo hmotné – I. Obecná část, 6. přepracované vydání vycházející z nového trestního zákoníku, Wolters Kluwer, Praha, 2010, s. 131*). Z hlediska předmětu řízení je pak jednání účastníka řízení (skutek) ohraničeno doručením oznámení o zahájení správního řízení; v tomto směru platí shodné jako pro oznámení o zahájení trestního stíhání.

Povaha jednání účastníka řízení je zásadní jak z hlediska eventuálního zániku odpovědnosti za správní delikt, který s přihlédnutím k uvedenému nemohl nastat, tak z hlediska určení právní úpravy, podle které je třeba jednání účastníka řízení posuzovat. V této souvislosti odvolací orgán odkazuje na článek 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, dle kterého *„trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.“*

Pro posouzení legálnosti jednání účastníka řízení z hlediska platné právní úpravy je pak s přihlédnutím k § 2 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., podle kterého *„jestliže se zákon změní během páchaní činu, užije se zákona, který je účinný při dokončení jednání, kterým je čin spáchán“* a v kontextu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu zn. 5 Afs 9/2008, zn. 8 As 17/2007, zn. 6 As 57/2004, podle kterých se zásady trestního práva uplatní i na správní trestání, primárně rozhodující zhodnocení z hlediska zákona č. 273/2008 Sb. Není-li jednání účastníka řízení konformní s právě zmíněným zákonem, pak je třeba jej hodnotit i z hlediska zákona č. 283/1991 Sb., a to za účelem komplexního posouzení škodlivosti předmětného jednání.

Pokud jde o posouzení jednání účastníka řízení v kontextu zákona č. 273/2008 Sb., pak odvolací orgán konstatuje, že rozhodujícími ustanoveními jsou v tomto směru ustanovení § 2, § 65, § 79, § 85 a § 86 zmíněného zákona.

Podle § 2 zákona č. 273/2008 Sb. „*policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropských společenství nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.*“

Podle § 65 odst. 1 a 5 zákona č. 273/2008 Sb. „*(1) Policie může při plnění svých úkolů pro účely budoucí identifikace u (a) osoby obviněné ze spáchání úmyslného trestného činu nebo osoby, které bylo sděleno podezření pro spáchání takového trestného činu, (b) osoby ve výkonu trestu odnětí svobody za spáchání úmyslného trestného činu, (c) osoby, již bylo uloženo ochranné léčení nebo zabezpečovací detence, nebo (d) osoby nalezené, po níž bylo vyhlášeno pátrání a která nemá způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu, snímat daktyloskopické otisky, zjišťovat tělesné znaky, provádět měření těla, pořizovat obrazové, zvukové a obdobné záznamy a odebírat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení. (5) Policie osobní údaje získané podle odstavce 1 zlikviduje, jakmile jejich zpracování není nezbytné pro účely předcházení, vyhledávání nebo odhalování trestné činnosti anebo stíhání trestných činů nebo zajišťování bezpečnosti České republiky, veřejného pořádku nebo vnitřní bezpečnosti.*“

Dále pak podle § 79 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb. platí, že „*policie může zpracovávat osobní údaje včetně citlivých údajů bez souhlasu osoby, již se tyto údaje týkají, pokud je to nezbytné pro plnění jejich úkolů.*“

Podle § 85 zákona č. 273/2008 Sb. „*(1) Policie může při plnění svých úkolů (a) zpracovávat nepřesné nebo neověřené osobní údaje; pokud je to možné, policie osobní údaje takto označí, (b) zpracovávat osobní údaje i k jinému účelu, než ke kterému byly shromážděny, (c) shromažďovat osobní údaje otevřeně i utajeným způsobem nebo pod záminkou jiného účelu anebo jiné činnosti, (d) sdružovat osobní údaje, které byly získány k rozdílným účelům, za účelem předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů, zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti včetně pátrání po osobách a věcech a zajištění bezpečnosti České republiky. (2) Policie zpracovává osobní údaje podle odstavce 1 odděleně od osobních údajů zpracovávaných při plnění jiných úkolů policie.*“ Úkoly policie se pak míní úkoly uvedené v § 2 zmíněného zákona.

Konečně pak podle § 86 zákona č. 273/2008 Sb. „*Při zpracovávání osobních údajů podle § 85 policie (a) stanoví účel, k němuž mají být osobní údaje zpracovávány, (b) neprodleně ohlásí úřadu zřízení každé evidence obsahující tyto osobní údaje; součástí tohoto ohlášení je název útvaru odpovědného za zpracovávání osobních údajů, účel evidence, kategorie subjektů údajů a osobních údajů, které se těchto subjektů týkají, a popis opatření k zajištění požadované ochrany osobních údajů.*“

Citovaná ustanovení lze shrnout tak, že podle § 79 zákona č. 273/2008 Sb. může Policie České republiky zpracovávat osobní údaje včetně citlivých údajů bez souhlasu osoby, již se tyto údaje týkají, pokud je to nezbytné pro plnění jejich úkolů. Ustanovení § 85 a § 86 poté upravují práva a povinnosti Policie České republiky při zpracování osobních údajů při plnění jejich úkolů. Tato ustanovení tedy (velmi obecně) upravují oprávnění Policie České republiky zpracovávat osobní údaje, a to ve vztahu ke všem myslitelným účelům, které s činností policie souvisejí od vlastního vyšetřování trestných činů a přestupků (zpracování osobních údajů v jednotlivých vyšetřovacích spisech) až po veškeré evidence a informační systémy policie, které využívá při své činnosti, a to včetně ND DNA. Prvotní část zpracování osobních údajů v některých evidencích policie (včetně ND NDA), tj. shromažďování osobních údajů ve

smyslu § 4 písm. f) zákona č. 101/2000 Sb., upravuje § 65 zákona č. 273/2008 Sb., který opravňuje Policii České republiky u vymezeného okruhu osob snímat daktyloskopické otisky, zjišťovat tělesné znaky, provádět měření těla, pořizovat obrazové, zvukové a obdobné záznamy a odebírat biologické vzorky umožňující získání informací o genetickém vybavení, to vše při plnění úkolů Policie České republiky pro účely budoucí identifikace.

Odvolací orgán v této souvislosti dodává, že zpracování profilů DNA v ND DNA je ustanovením § 9 písm. i) zákona č. 101/2000 Sb. dále limitováno činnostmi spočívajícími v předcházení, vyhledávání a odhalování trestné činnosti, stíhání trestných činů a pátrání po osobách. Je třeba zdůraznit, že výše citovaná ustanovení zákona č. 273/2008 Sb. jsou formulována nikoli jako povinnost, ale pouze jako možnost (zmocnění/oprávnění), ovšem za splnění podmínky nezbytnosti ve vztahu k úkolům Policie České republiky, a to mj. i v případě osoby ve výkonu trestu odnětí svobody za spáchání úmyslného trestného činu, aniž by tímto byla dotčena výše uvedená podmínka vyplývající z ustanovení § 9 písm. i) zákona č. 101/2000 Sb. Jinými slovy řečeno, musí být konkrétně doloženy okolnosti svědčící pro relevanci zpracování předmětného osobního údaje z hlediska účelu předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti, stíhání trestných činů a pátrání po osobách, což jsou základní kritéria k vyložení pojmu „nezbytnost“. Kritériem tudíž není ani předpoklad, že se pachatel bude dopouštět stále stejného trestného činu, jak je mylně podsouváno Úřadu, není jím však ani pouhé kritérium spáchání úmyslného trestného činu. Lze poznamenat, že pokud by kritérium spáchání úmyslného trestného činu bylo uznáno za dostačující, bylo by možno analogicky, z dikce příslušných ustanovení, zejména znění § 65 odst. 1 písm. a) zákona č. 273/2008 Sb., následně dovozovat, že dostatečným kritériem pro zařazení profilu DNA do ND DNA je pouhé sdělení podezření pro spáchání úmyslného trestného činu, což by byl výklad evidentně neúnosný.

Odvolací orgán se v souvislosti s posouzením jednání účastníka řízení zaobíral dále účelem předmětných ustanovení v souvislosti se zřízením ND DNA, zejména pokud jde o další určení základních pravidel a kritérií ohledně určování okruhu případů, v nichž je nezbytné profil DNA do databáze pro budoucí identifikaci za zmíněnými účely vložit. S ohledem na to, že ND DNA není explicitně zákonem č. 273/2008 Sb. předvídána (upravena) a podklad pro její zřízení je třeba hledat v obecných, shora citovaných ustanoveních, považoval odvolací orgán za nutné věnovat pozornost i důvodové zprávě k předmětnému zákonu, z níž by měla vyplynout základní pravidla i pro tento případ. Důvodová zpráva k zákonu č. 273/2008 Sb. (Parlament ČR, Poslanecká sněmovna, volební období 2006-2010, tisk č. 439/0) v tomto směru uvádí, že *„návrh zákona stanoví, ve kterých případech je policie oprávněna zpracovávat osobní údaje bez souhlasu osob v souladu s obecnou úpravou stanovenou zákonem o ochraně osobních údajů. Současně ukládá policii dbát práv osoby, jíž se osobní údaje týkají, na ochranu jejího soukromého a osobního života.“* S přihlédnutím k uvedenému a s vědomím zásady vyjádřené § 10 zákona č. 101/2000 Sb., tj. principu minimalizace zásahu do základních práv a svobod, který vyplývá z článku 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, je pak dle odvolacího orgánu třeba posuzovat i otázku nezbytnosti zpracování citlivých údajů stěžovatele, pokud jde o uchování jeho profilu DNA v ND DNA za účelem budoucí identifikace.

Dle odvolacího orgánu je nezbytné rozlišovat sběr údajů v případě pátrání po pachateli konkrétního trestného činu a uchování osobních údajů odsouzeného za účelem jeho budoucí identifikace. V daném případě je pak rozhodující posouzení druhého z případů v kontextu platné právní úpravy.

S přihlédnutím k předpokladu racionálního zákonodárce a při zohlednění jak shora citovaných ustanovení zákona č. 273/2008 Sb., tak zákona č. 101/2000 Sb., ale i zákona č. 40/2009 Sb. (zákon č. 141/1961 Sb.) a závazků České republiky vyplývajících ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů

a z rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV ze dne 27. listopadu 2008, o ochraně osobních údajů zpracovávaných v rámci policejní a justiční spolupráce v trestních věcech a dále s vědomím níže uvedeného článku 8 nezávazného doporučení Výboru ministrů členských států Rady Evropy č. R (92) 1 odvolací orgán konstatuje, že spáchání úmyslné trestné činnosti samo o sobě není dostatečným kritériem pro rozhodnutí o uložení profilu DNA do ND DNA – sběr a uchování citlivých údajů o pachatelích trestných činů pomluvy (§ 184 zákona č. 40/2009 Sb.), či zanedbání povinné výživy (§ 196 zákona č. 40/2009 Sb.) atd. pro účely budoucí identifikace by bylo jednoznačně neproporcionální a v rozporu jak s ústavním pořádkem, tak se závazky České republiky vůči Evropské unii. Odvolací orgán má za to, že ač je subjektivní stránka trestného činu, za který byla konkrétní osoba odsouzena, významná, je dále třeba vážit s přihlédnutím k testu proporcionality (srov. např. rozhodnutí Ústavního soudu zn. Pl. ÚS 4/94, zn. Pl. ÚS 15/96, zn. Pl. ÚS 16/98, zn. Pl. ÚS 40/08) v kontextu povahy spáchaného trestného činu, individuálních predispozic pachatele k další trestné činnosti, obecné míry recidivy příslušného typu pachatelů, faktické využitelnosti profilu DNA pro identifikaci s přihlédnutím k typu potencionálně v budoucnu páchané trestné činnosti atd., skutečnou nezbytnost uchování profilu DNA v ND DNA. V daném případě má odvolací orgán za to, že zjištěné skutečnosti nesvědčí pro závěr, že by nezbytnost uchování stěžovatelovy DNA v ND DNA byla prokázána.

Pokud jde tedy o posouzení jednání účastníka řízení v kontextu § 9 zákona č. 101/2000 Sb. a zákona č. 273/2008 Sb., pak odvolací orgán konstatuje, že účastníku řízení nesvědčil pro uchování profilu DNA stěžovatele v ND DNA žádný právními předpisy uznaný důvod – aplikace § 9 písm. i) zákona č. 101/2000 Sb. z důvodu neprokázání nezbytnosti uchování nepřichází v úvahu.

Stejně jako zákon č. 273/2008 Sb. neobsahovala ani předchozí právní úprava v podobě zákona č. 283/1991 Sb. výslovné zmocnění pro Policii České republiky ke shromažďování osobních či citlivých údajů za účelem jejich uchování v ND DNA - toto oprávnění bylo taktéž třeba dovozovat z obecných ustanovení upravujících zpracování osobních údajů Policií České republiky, konkrétně z § 42g a násl. zákona č. 283/1991 Sb. S přihlédnutím ke shora uvedenému a dále k tomu, že úprava zákona č. 283/1991 Sb. byla ve vztahu k možnostem uchovávat osobní a citlivé údaje v ND DNA v podstatě totožná, dospěl odvolací orgán k závěru, že účastníku řízení nesvědčil právními předpisy uznaný důvod pro zpracování profilu DNA stěžovatele v ND DNA v podobě § 9 písm. i) zákona č. 101/2000 Sb. ani za účinnosti zákona č. 283/1991 Sb., tzn. jednání účastníka řízení je od počátku v rozporu s právními předpisy – v tomto se odvolací orgán shoduje se závěry správního orgánu I. stupně.

K jednotlivým dílčím argumentům účastníka řízení odvolací orgán dále poznamenává následující.

Aby doložil nezbytnost vedení profilu DNA stěžovatele v ND DNA, účastník řízení argumentuje tvrzením, že u většiny pachatelů sexuálních trestných činů, respektive u 40 % pachatelů sexuálních trestných činů předcházela majetková trestná činnost, mezi níž náleží i podvod, jehož se dopustil stěžovatel a nadto dodává, že u osob, které páchají majetkové trestné činy, je jednoznačně prokázána nejen vyšší recidiva, nežli u pachatelů dalších trestných činů, ale také sklon k páchání násilných trestných činů.

V této souvislosti odvolací orgán konstatuje, že účastník řízení na podporu svých tvrzení nepředkládá žádný konkrétní důkaz, resp. jím označené informační zdroje jsou velmi nezřetelné. Pokud by účastníkem řízení naznačená souvislost byla natolik očividná, s ohledem na předpoklad racionálního zákonodárce by byla formulace ustanovení § 65 a § 79 zákona č. 273/2008 Sb. zřetelně jiná. Odvolací orgán má za to, že v souladu s principy demokratického právního státu je namíste spíše restriktivní výklad právních předpisů, pokud jde o zmocnění ozbrojeného bezpečnostního sboru ve vztahu k zásahu do

osobnostních práv, nežli extenzivní tendenční snahy překládané účastníkem řízení. Jinak řečeno, pokud jde o zmocnění k zásahu do osobnosti konkrétní osoby ze strany veřejné moci, je třeba vždy zohlednit východiska článku 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod v kontextu testu proporcionality provedeného zákonodárcem při přijímání příslušné právní úpravy – v tomto případě je výsledkem závěr, že pokud není právní úprava přesná a jasná, je povinností veřejné moci být v případech zásahů do osobnostních práv zdrženlivá, tzn. omezit se pouze na případy, kdy je to nezbytně nutné. Jak již odvolací orgán uvedl, v daném případě nebyla nezbytnost zpracování prokázána.

Odvolací orgán na tomto místě také zvlášť zdůrazňuje, že Policie České republiky může disponovat při plnění svých úkolů pouze těmi nástroji, které jí určuje zákon. Z tohoto pohledu se tudíž jeví jako nepatřičné poukazovat na jakési obstrukce v plnění zákonem stanovených úkolů, jak učinil účastník řízení, nehledě na fakt, že toto řízení se týká pouze jediného případu, a to záležitosti vedení profilu DNA stěžovatele v ND DNA. Jakékoli úvahy účastníka řízení ohledně likvidace celých kategorií informací jsou tudíž zcela neadekvátní.

Pokud jde o účastníkem řízení vzpomínané nezávazné doporučení Výboru ministrů členských států Rady Evropy č. R (92) 1, odvolací orgán má za vhodné připomenout, že klíčové ustanovení článku 8 tohoto dokumentu zní:

„Vzorky a ostatní tělní tkáně, odebrané jednotlivcům pro analýzu DNA, by neměly být uchovávány poté, co bylo vyneseno konečné rozhodnutí v případě, pro který byly využity, pokud to není nezbytné z důvodů přímo se vztahujících k účelům, pro něž byly shromážděny.

Měla by být přijata opatření zajišťující, že výsledky analýzy DNA a informace z nich odvozené budou zničeny, jakmile nebude potřeba nadále je uchovávat pro účely, k nimž byly použity. Výsledky analýzy DNA a informace z nich odvozené však mohou být uchovány, jestliže byl dotčený jednotlivec odsouzen pro závažné trestné činy ohrožující život, zdraví nebo bezpečnost osob. Pro takové případy musí vnitrostátní právní předpisy stanovit přesnou dobu uchovávání.

Vzorky a další tělní tkáně nebo informace z nich odvozené smějí být skladovány po delší období:

(i) jestliže o to požádá dotčená osoba, nebo

(ii) jestliže vzorek nemůže být přiřazen k jednotlivci, například když byl nalezen na místě činu.

Tam, kde je dotčena bezpečnost státu, mohou vnitrostátní právní předpisy členského státu povolit uchovávání vzorků, výsledků analýzy DNA a informací z nich odvozených i tehdy, když dotčený jednotlivec nebyl obviněn nebo odsouzen pro trestný čin. V takových případech by ve vnitrostátních právních předpisech měla být přesně stanovena doba uchovávání.

Vytvoření a provozování jakéhokoli registru DNA pro účely vyšetřování a stíhání trestných činů by mělo být právně upraveno.“

Z citovaného ustanovení vyplývá, že uchovávání profilů DNA je třeba považovat za výjimku a nikoli za pravidlo.

Poslední věcný argument účastníka řízení, kterému považuje odvolací orgán za nezbytné věnovat pozornost, je založen na rozsudku Velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 4. prosince 2008 ve věci S. a Marper proti Spojenému království. Konkrétně se jedná o tvrzení: *„Zatímco prvotní odběr genetických vzorků je určen ke zjištění spojitosti mezi konkrétní osobou a jednotlivým trestným činem, z jehož spáchání je podezřelá, uchovávání sleduje širší cíl, a to identifikaci budoucích pachatelů.“*

Předmětný rozsudek sice připouští existenci policejních registrů DNA s cílem budoucí identifikace pachatelů trestných činů, nicméně legalita ND DNA jako taková nebyla předmětem tohoto řízení a ani správní orgán I. stupně a ani odvolací orgán ji v žádném

případě nezpochybnuje. Předmětem tohoto řízení je toliko zařazení profilu DNA stěžovatele do ND DNA.

Pokud jde o rozsudek samotný, ten naopak v zásadě varuje před obecným a nerozlišujícím charakterem pravomoci uchovávat profily DNA (např. v bodě 95. se vyjadřuje požadavek, aby národní legislativa poskytla adekvátní právní ochranu proti libovůli příslušného orgánu). Pokud budou zároveň vzaty v úvahu požadavky na právní úpravu vyjádřené výše citovaným ustanovením čl. 8 doporučení Výboru ministrů členských států Rady Evropy č. R (92) 1 (např. požadavky na výslovné právní zakotvení registru DNA nebo na stanovení přesné doby uchovávání), je racionální jádro úvah správního orgánu I. stupně ohledně nízkého stupně kvality stávající právní úpravy evidentní. Nutno však doplnit, že v rámci připomínkového řízení k návrhu budoucího zákona č. 273/2008 Sb. Úřad vznesl zásadní připomínku týkající se připravované úpravy v souvislosti se zpracováním profilů DNA. Připomínce však nebylo vyhověno. Jelikož Úřad není nadán legislativní iniciativou, je v tomto směru jeho potenciál vyčerpán.

Ačkoli má předmětná právní úprava evidentní mezery, z hlediska obecných požadavků je, jak bylo doloženo výše, jednoznačně vyložitelná. Účastník tedy nebyl sankcionován kvůli nejasné právní úpravě, jak naznačuje, nýbrž za její nedodržování.

Pokud jde o argumentaci účastníka, podle níž by Úřad neměl být oprávněn k výkladu příslušných ustanovení zákona č. 283/1991 Sb. a zákona č. 273/2008 Sb., odvolací orgán poznamenává následující. Podle ustanovení § 2, § 28 a § 29 zákona č. 101/2000 Sb. Úřad vykonává působnost nezávislého dozorového orgánu nad dodržováním povinností stanovených zákonem pro oblast ochrany osobních údajů, přičemž součástí těchto aktivit je i projednávání přestupků a jiných správních deliktů a udělování pokut ve stanoveném rozsahu. Výklad relevantních předpisů je imanentní součástí výkonu této činnosti, k níž je Úřad povolán. Její neplnění by navíc bylo v evidentním rozporu se závazky České republiky vůči Evropské unii, například by bylo v rozporu s článkem 25 rámcového rozhodnutí Rady 2008/977/SVV ze dne 27. listopadu 2008, o ochraně osobních údajů zpracovávaných v rámci policejní a justiční spolupráce v trestních věcech. Naopak názor účastníka řízení, že pouze on v součinnosti s Policií České republiky má logické oprávnění vykládat pojem „nezbytnost“ v souvislosti se zpracováním profilů DNA v databázi DNA, indikuje nepochopení pozice policejních složek v rámci demokratického právního státu a je tudíž třeba jej jednoznačně označit za nepřijatelný, směřující k libovolnému a nekontrolovatelnému jednání Policie České republiky, což je přesně to, před čím výslovně varuje vzpomínaný rozsudek Evropského soudu pro lidská práva.

Konečně odvolací orgán připomíná, že stanovisko Ústavního soudu č. 439/2010 Sb. zní: *„Na úkony dle § 114 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, spočívající v sejmutí pachové stopy, odebrání vzorku vlasů a bukálního stěru, jejichž cílem je získání objektivně existujících důkazů pro forenzní vyšetření a které nevyžadují aktivní jednání obviněného či podezřelého, ale toliko strpění jejich provedení, nelze pohlížet jako na úkony, jimiž by byl obviněný či podezřelý donucován k ústavně nepřijatelnému sebeobviňování. K zajištění součinnosti obviněného či podezřelého při opatřování těchto důkazů je tudíž možno užít zákonných donucovacích prostředků.“*

Stanovisko tak má evidentně primární vztah pouze k postupům podle trestního řádu, ačkoli samozřejmě nelze vyloučit jeho analogickou aplikaci vůči postupům Policie České republiky podle zákona č. 273/2008 Sb. V případě stěžovatele nicméně nebylo důležité, zda odběr byl či nebyl proveden invazivní metodou. Důležité je to, zda nastala právem aprobovaná situace, kdy odběr pro účely následného uložení profilu DNA do ND DNA byl legální. Jinými slovy, legalitu uložení určitého osobního údaje do databáze nelze posuzovat pouze z úzkého pohledu zákonnosti metody použité v rámci získání příslušné informace, ale také z pohledu toho, zda zamýšlené další použití této informace bylo legální. Zákonnost postupu pro případ

uložení profilu DNA stěžovatele do ND DNA ze stanoviska Ústavního soudu č. 439/2010 Sb. tudíž nelze v žádném případě dovozovat.

V dalším, pokud jde o opakující se námitky účastníka řízení, se odvolací orgán odkazuje na argumentaci správního orgánu I. stupně, s níž se ztotožňuje.

Pokud jde o výši sankce, odvolací orgán konstatuje, že s přihlédnutím k době udržování protiprávního stavu, povaze jednání účastníka řízení, faktu, že pro jeho činnost platí limity vyplývající z článku 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a z článku 2 odst. 3 Ústavy České republiky, k míře zásahu do soukromí, skutečnosti, že v obdobných případech (viz rozhodnutí Úřadu zn. OPS-3309/09-24 ze dne 8. prosince 2009 a zn. SPR-0836/08-20 ze dne 1. prosince 2008) byl účastník řízení za strany Úřadu již sankcionován, tzn. musel si být protiprávnosti svého jednání vědom, a s přihlédnutím k účelu trestu v rámci správního trestání, ji považuje za adekvátní.

K věci pak odvolací orgán uzavírá s tím, že příslušná právní úprava, tedy zákon č. 273/2008 Sb., jak bylo doloženo výše, princip obecného uchovávání profilu DNA nijak nepodporuje a nezbytnost uchovávání profilu DNA stěžovatele ND DNA nijak doložena nebyla. Jelikož tedy uchovávání profilu DNA stěžovatele v ND DNA zřejmě není nezbytné pro předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti nebo stíhání trestných činů anebo pátrání po osobách, je aplikace právními předpisy uznaného důvodu podle § 9 písm. i) zákona č. 101/2000 Sb. vyloučena. Zpracování předmětného údaje je tudíž nutno klasifikovat jako nelegální a uložení pokuty za spáchání správního deliktu podle § 45 odst. 1 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. je zcela na místě.

Na základě všech shora uvedených důvodů tudíž odvolací orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, nelze odvolat.

Praha 30. srpna 2011

otisk úředního razítka

RNDr. Igor Němec
předseda